

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Socjologia środowiska zbudowanego, PG_00071570						
Kierunek studiów	Gospodarka przestrzenna						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - inżynierskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Wydziały Politechniki Gdańskiej -> Wydział Architektury -> Katedra Urbanistyki Zaawansowanej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Marta Jaskulska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Marta Jaskulska					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	30.0	0.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach		Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45	5.0		50.0		100
Cel przedmiotu	<ol style="list-style-type: none">1. Zdobycie wiedzy z zakresu społecznych uwarunkowań planowania, zagospodarowania oraz zarządzania przestrzenią.2. Umiejętność dostrzegania i interpretacji kontekstu kulturowego w sposobie organizacji gospodarki przestrzennej.3. Zrozumienie i rozpoznanie kluczowych zagadnień urbanistyki współczesnej, w tym suburbanizacji środowiska zbudowanego.4. Przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych pojęć i zagadnień obejmujących znaczenie przestrzeni jako jednej z form, przez którą realizuje się życie społeczne.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[K6_K03] ma świadomość społecznej roli inżyniera gospodarki przestrzennej, rozumie potrzebę promowania, formułowania i przekazywania społeczeństwu informacji i opinii dotyczących działalności w zawodzie; jest przygotowany do postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej, dbając przy tym o kultywowanie dorobku i tradycji zawodu urbanisty i planisty	Potrafi dostrzec związek pomiędzy zjawiskami społecznymi i przestrzennymi.	[SK5] Ocena umiejętności rozwiązywania problemów występujących w praktyce
	[K6_U71] potrafi zastosować wiedzę z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych lub ekonomicznych lub prawnych do rozwiązywania problemów w środowisku społecznym	Rozumie wpływ czynników społecznych i kulturowych na kształtowanie miejskiego środowiska zbudowanego.	[SU1] Ocena realizacji zadania
	[K6_K71] ma świadomość potrzeby korzystania z wiedzy z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych lub ekonomicznych lub prawnych w funkcjonowaniu w środowisku społecznym	Potrafi dostrzec związek pomiędzy zjawiskami społecznymi i przestrzennymi.	[SK5] Ocena umiejętności rozwiązywania problemów występujących w praktyce
[K6_W71] ma wiedzę ogólną z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych lub ekonomicznych lub prawnych	Rozumie kontekst lokalny i globalny w zarządzaniu i gospodarowaniu przestrzenią i dostrzega jego wpływ na polu kultury, miejskiego stylu życia.	[SW2] Ocena wiedzy zawartej w prezentacji	
Treści przedmiotu	<p>Treści przedmiotu - wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Socjologia jako nauka 2. Socjologia środowiska zbudowanego: podstawowe pojęcia 3. Miasto jako przedmiot badań socjologii: definicje miasta, wybrane teorie opisujące miasta, statystyczna typologia miast, miejski styl życia, więź społeczna w mieście, sąsiedztwo, tożsamość 4. Środowisko zbudowane jako odbicie społeczeństwa 5. Współczesne wyzwania: przestrzeń publiczna, gentryfikacja, fragmentaryzacja przestrzeni, turystyfikacja, suburbanizacja, zmiany demograficzne, technologie typu smart, antropocen, zmiany klimatu i adaptacja do zmian klimatu <p>Wprowadzenie do problematyki przedmiotu. Podstawowe pojęcia i terminy. Socjologia a inne dyscypliny (antropologia, architektura, urbanistyka). Kultura, społeczeństwo, przestrzeń. Pojęcie kultury. Obszary regulacji kulturowej. Tożsamość kulturowa. Rola kultury w kształtowaniu przestrzeni. Interakcje społeczne w przestrzeni miejskiej. Czynniki zmiany społecznej. Kwestia tożsamości miejsca i ludzi. Z problematyki socjologii przestrzeni: miejsce i przestrzeń. Przestrzeń publiczna i prywatna - obszary wspólne i problematyczność podziału. Odnowa miasta i jej społeczne cele. Społeczeństwo sieci. Metody i techniki badań. Natura, środowisko i socjologia.</p> <p>Treści przedmiotu - ćwiczenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do problematyki ćwiczeń 2. Miasto jako przestrzeń kulturowa 3. Przestrzeń publiczna i prywatna: obszary wspólne i problemowe 4. Przestrzeń i miejsce z perspektywy socjologicznej 5. Socjologiczne badania i analiza <i>miejsca</i> 		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	aktywność na ćwiczeniach	51.0%	50.0%
	test (wykład)	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>WYKŁAD</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Castells M., 1982, Kwestia miejska, PWN 2. Coleman N., 2024, Lefebvre dla architektów, Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki 3. Giddens A., 2024, Socjologia, PWN 4. Jałowiecki B., 2010, Społeczne wytwarzanie przestrzeni, Wydawnictwo Naukowe Scholar 5. Jałowiecki B., Szczepański M. S., 2002, Miasto i przestrzeń w perspektywie socjologicznej, Wydawnictwo Naukowe Scholar 6. Lewicka M., 2021, Psychologia miejsca, Wydawnictwo Naukowe Scholar 7. Löw M., 2019, Socjologia przestrzeni, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego 8. Wallis A., 1977, Miasto i przestrzeń, Wydawnictwo Naukowe PWN 9. Wallis A., 1979, Informacja i gwar, Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy <p>ĆWICZENIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Babbie B., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa, 2019 (lub wydania wcześniejsze) 2. Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań, 2001 3. Mayntz R., Holm K., Hubenr P., Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej, Warszawa, 1985
-----------------------	-------------------------	--

Uzupełniająca lista lektur	<p>WYKŁAD</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni, 2013, nr 2 2. Bańka A., 1997, Architektura psychologicznej przestrzeni życia. Behawioralne podstawy projektowania, Wydawnictwo Gemini 3. Bańka A., 2002, Społeczna psychologia środowiskowa, Wydawnictwo Naukowe Scholar 4. Baum A., Bell P., Greene T., 2008, Psychologia środowiskowa, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 5. Domaradzka A., 2021, Klucze do miasta, Wydawnictwo Naukowe Scholar 6. Dymnicka M., Załęcki J., 2023, Miasto w działaniu. Nowe pola aktywności społecznej, w: W metropolii i poza metropolią. Społeczny potencjał odrodzenia i rozwoju społeczności lokalnych, Uniwersytet Łódzki, s.83-95 7. Dymnicka M., 2023, Przestrzenie publiczne. Ciągłość i zmiana, w: Gdańsk. Zmieniające się oblicze miasta, Instytut Kaszubski 8. Dymnicka M., 2019, Tożsamość i przestrzeń. Wokół gdańskich retoryk tożsamościowych: Miscellanea Anthropologica et Sociologica, 2019, Vol. 20, iss. s.69-82 9. Flor D., Architektura a budowanie więzi społecznych kształtowanie przestrzeni w oparciu o podstawy psychologii środowiskowej, w: Budownictwo i Architektura 2010, nr 6, s. 5-12 10. Gehl J., 2009, Życie pomiędzy budynkami, Wydawnictwo RAM 11. Grzelak J. i Zarycki T. (red.), 2004, Społeczna mapa Warszawy, Wydawnictwo Naukowe Scholar 12. Hall E.T., 1987, Ukryty wymiar, Państwowy Instytut Wydawniczy 13. Harvey D., 2012, Bunt miast. Prawo do miasta i miejska rewolucja, Wydawnictwo Bęc Zmiana 14. Hauziński A., 2003, Mapy poznawcze środowiska zamieszkania zagrożonego przestępczością 15. Jacobs J., 2014, Śmierć i życie wielkich miast Ameryki, Centrum Architektury 16. Jak przetworzyć miejsce? Podręcznik kreowania udanych przestrzeni publicznych, Project for Public Spaces / Fundacja Partnerstwo dla Środowiska 17. Jałowiecki B. (red.), 2008, Miasto jako przedmiot badań naukowych w początkach XXI wieku, Wydawnictwo Naukowe Scholar 18. Jałowiecki B., 2006, Przemiany miast i zbiorowości miejskich, w: Współczesne społeczeństwo polskie. Dynamika zmian, red. J. Wasilewski, Wydawnictwo Naukowe Scholar 19. Jałowiecki B. i in. (red.), 2009, Warszawa. Czyje to miasto?, Wydawnictwo Naukowe Scholar 20. Kajdanek K., 2012, Urbanizacja po polsku, Zakład Wydawnictw CZSR 21. Krajewski M. (red.), 2008, Wizualność miasta. Wytwarzanie miejskiej ikonosfery, Wydawnictwo Naukowe UAM 22. Kubicki P., 2011, Nowi mieszkańcy w nowej Polsce, Instytut Obywatelski 23. Kubicki P., 2020, Ruchy miejskie w Polsce, Kraków, Wydawnictwo Nomos 24. Kurnicki K., 2018, Ideologie w mieście. O społecznej produkcji przestrzeni, 25. Lefebvre A., 2012, Prawo do miasta, w: Praktyka teoretyczna, 2012, nr 5, s. 183-197 26. Lynch K., 2011, Obraz miasta, Wydawnictwo Archivolta 27. Majer A., 2015, Mikropolis. Socjologia miasta osobistego, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 28. Majer A., 2010, Socjologia i przestrzeń miejska, PWN 29. Montgomery Ch., 2019, Miasto szczęśliwe: jak zmienić nasze życie, zmieniając nasze miasta, Wydawnictwo Wysoki Zamek 30. Pallasmaa J., 2012, Oczy skóry. Architektura i zmysły, Instytut Architektury 31. Pióro Z. (red.), 1982, Przestrzeń i społeczeństwo, Wydawnictwo Książka i Wiedza 32. Rybicki R., 1972, Społeczeństwo miejskie, PWN 33. Sennett R., 1996, Ciało i kamień. Człowiek i miasto w cywilizacji Zachodu, Gdańsk 1996, Wydawnictwo Marabut 34. Simmel G., 2005, Mentalność mieszkańców wielkich miast, w: tenże, Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN 35. Ślodziński J., 2001, Przestrzeń miasta i jej przeobrażenia, Uniwersytet Opolski 36. Socjologia miasta. Wybór tekstów, 1999, oprac. M. Malikowski, S. Solecki, Wydawnictwo Mana 37. Springer F., 2016, Miasto Archipelag: Polska mniejszych miast, Wydawnictwo Karakter 38. Tuan Yi-Fu, 1987, Przestrzeń i miejsce, Państwowy Instytut Wydawniczy 39. Waluś A., 1990, Socjologia przestrzeni, Niezależna Oficyna Wydawnicza 40. Wirth L., 1938, Urbanism as a way of life, w: The American Journal of Sociology, 1938, Vol. 44, No. 1, s. 1-24 41. Załęcki J., Elementy tożsamości współczesnych gdańszczan w świetle badań socjologicznych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 42. Załęcki J., 2020, Gdańsk w oglądzie socjologicznym, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
----------------------------	---

	<p>42. Załęcki J., 2003, Przestrzeń społeczna Gdańska w świetle badań socjologicznych. Rozwój zrównoważony czy przypadkowa hybrydyzacja?, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego</p> <p>44. Załęcki J., Przestrzeń społeczna Gdańska w świadomości jego mieszkańców. Studium socjologiczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego</p> <p>45. Załęcki J., Tożsamość Gdańska oraz postawy obywatelskie jego mieszkańców w perspektywie zmiany społecznej Muzeum Historyczne Miasta Gdańska</p> <p>46. Ziółkowski J., 1965, Urbanizacja, miasto, osiedle: studia socjologiczne, Wydawnictwo Naukowe PWN</p> <p>ĆWICZENIA</p> <p>1. Apanowicz J., Metodologia nauk, Toruń, 2003</p> <p>2. Konecki K., Studia z metodologii badań jakościowych. Teoria ugruntowana, Warszawa, 2000</p> <p>3. Lisowska-Magdziarz M., Analiza zawartości mediów, Kraków, 2004</p> <p>4. Maison D., Zogniskowane wywiady grupowe. Jakościowa metoda badań marketingowych, Warszawa, 2001</p> <p>5. Nowak S., Metodologia badań socjologicznych, Warszawa, 1970</p> <p>6. Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa, 1985</p> <p>7. Sułek A., Ogród metodologii socjologicznej, Warszawa, 2002</p> <p>8. Sztabiński P. B., Ankieterzy i ich respondenci. Od kogo zależą wyniki badań ankietowych, Warszawa, 2000</p> <p>9. Sztompka P., Socjologia wizualna. Fotografia jako metoda badawcza, Warszawa, 2005</p>
	Adresy eZasobów
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na czym polega proces prywatyzacji przestrzeni publicznej? 2. Jakie czynniki wpływają na przebieg interakcji społecznej w przestrzeni miejskiej? 3. Proszę scharakteryzować miejski styl życia. 4. Proszę opisać koncepcje przestrzeni, miejsca oraz przestrzeni społecznej.
Zajęcia praktyczne w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.